

РОЛЬ ЗРОСТАННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

Орел В. М., д.е.н., доцент, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Трусова М. В., магістр, спеціальність «Облік і оподаткування», Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Основна мета влади регіону при формуванні його конкурентоспроможності полягає, перш за все, у створенні умов для максимально ефективного використання наявних і потенційних чинників виробництва - праці, капіталу, природних ресурсів. Продуктивність залежить як від якості і властивостей продукції, яка випускається підприємствами продукції, так і від ефективності самого виробництва й управління.

Для українських територій, які прагнуть підвищити свою конкурентоспроможність на національному й світовому ринках, вибір стратегії формування підприємницького регіону, вимагає вироблення особливих механізмів управління, які забезпечують ефективне використання наявного соціально-економічного потенціалу й оволодіння методами активізації мережевої взаємодії. Для вирішення цієї проблеми на основі вивченої вітчизняної та зарубіжної літератури виділено три умовних форми конкуренції регіонів і відповідні їм форми конкурентоспроможності, які представляють визначення суб'єкт-об'єктних зв'язків і відносин в різних умовах розвитку регіональної економіки: а) економічна конкуренція; б) просторова конкуренція; в) мережева конкуренція.

Таким чином, регіон як суб'єкт мережевої взаємодії (в тому числі і фінансової) одночасно виступає як територіально адміністративне утворення, межі якого закріплені нормативно-правовою базою, так і як економічний простір, що визначаються зонами впливу суб'єктів регіональної економіки. Підприємницький регіон як особлива модель інноваційного розвитку визначений як мережевий регіон вузлового типу, який забезпечує координацію всіх локалізованих і розосереджених елементів соціально-економічної системи на основі розвитку мереж навчання підприємств і розвитку інновацій, а також володіє окремим рівнем економічної самостійності та економічної і фінансової відкритості.

Потенціал території проявляється в таких формах: наявність (концентрація), тяжіння, ємність (розміщення), стійкість (безпека) і позиціонування (положення). Кожен з цих аспектів об'єднує приватні (парціальні) потенціали. Також, як відомо, виділяють п'ять стратегічних шляхів актуалізації потенціалу регіону стійкості, кількості, якості, стану і капіталізації. Капіталізація потенціалу передбачає нарощування його стабільності, величини, якості й доступності, яка перетворює його з «можливості» (передумов, факторів) в «необхідність» (потреба, обов'язковість) [1]. Праця перетворює потенціал в реальну суспільну цінність, а регіональний капітал являє собою універсальну споживчу вартість, яка формує успішну й конкурентоспроможну регіональну соціальну економіку, необхідну суспільству.

На сьогоднішній день розробляються оцінки цільової орієнтації єдиної регіональної політики щодо формування й використання потенціалу розвитку регіону, в тому числі формування уявлення про реальні й потенційні можливості регіону щодо вирішення майбутніх завдань регіонального розвитку. У той же час вони повинні стати ефективним засобом здійснення заходів, спрямованих на інтенсифікацію діяльності регіону. Змінюються умови, в яких розвиваються регіони: модифікується характер економічних процесів, виявляються геополітичні й гео економічні впливи, наслідки військових дій і окупації частини територій. Можна без перебільшення стверджувати, що Україна увійшла в принципово новий етап свого розвитку, якому будуть властиві значущість і пріоритетність процесів регіонального і місцевого розвитку. І вже від застосування адекватних принципів державної політики буде залежати, чи стане цей етап основою для становлення сучасної динамічної конкурентоспроможної економіки.

Література: Жук М. В. Регіональна економіка. Підручник. К., 2008. 415 с.